

Advies betreffende: **Staande landbouw en klassieke veredeling als referentiekader**

Kennisgever:

COGEM kenmerk
CGM/021017-06

BGGO nummer

Datum advies
17 oktober 2002

Inleiding

Zowel in maatschappelijke als in wetenschappelijke discussie is het effect van genetisch gemodificeerde organismen een erg belangrijk onderwerp. Belangrijk in deze discussie is de vraag waaraan de effecten van GGO's worden gerelateerd. Deze vraag is ook meerdere keren aan de orde geweest bij de subcommissie Landbouw. Verschillende groeperingen relateren deze discussie aan geen enkel referentiekader of bijvoorbeeld aan biologische landbouw. Deze vraag is ook actueel in de beoordeling van voedselveiligheid en veevoederveiligheid. In het verleden is de COGEM er van uit gegaan dat de staande landbouwpraktijken als referentiekader van genetisch gemodificeerde planten dient. Hierbij wordt gedacht aan de staande landbouw in al zijn facetten zoals klassieke veredeling, maar ook praktijken zoals rotatieteelt. Tijdens de vergadering van de subcommissie Landbouw van 26 juni 2002 is de vraag aan de leden gesteld of zij expliciet kunnen maken dat de staande landbouw dient als referentiekader voor de effecten van genetisch gemodificeerde planten.

Overweging en Advies

In de vergadering werd eerst duidelijk gemaakt wat er wordt bedoeld met 'staande' landbouw. Met staande landbouw wordt bedoeld: opbrengst, fytosanitaire maatregelen, grondbewerking en maatregelen voor en na oogst en zoals die naar de laatste wetenschappelijke inzichten in de landbouw het meest worden toegepast. Verder acht de COGEM het wenselijk dat met het woord 'staande' geen 'momentopname' in de landbouw wordt bedoeld en dat de landbouwpraktijk moet worden gezien als een dynamisch geheel, waar ook voortdurend nieuwe ontwikkelingen in ogenschouw worden genomen, op hun waarde worden getoetst en eventueel worden geïncorporeerd. De COGEM is van mening dat de staande landbouwpraktijk dient als referentiekader voor de effecten van genetisch gemodificeerde planten, omdat hiermee de beste vergelijking tot stand komt met betrekking tot de toepassing van GGO's. De staande landbouwpraktijk kent namelijk in de meeste gevallen, daar waar het effect van toepassing van GGO's wordt beoordeeld in een vergelijking met een situatie van het oorspronkelijke niet-transgene organisme, de minste variabelen. Tijdens de vergadering van de subcommissie Landbouw van de COGEM van 24 april 2002 is met betrekking tot moleculaire processen de vraag wat als referentiepunt geldt al aan de orde geweest. De COGEM is van mening dat in het geval van genetisch gemodificeerde planten de

klassieke veredeling en alle processen die zich daarbij afspelen in de plant als referentiepunt fungeert voor de effecten van genetisch gemodificeerde planten.